

SMEJ SE

SLOVENŠČINA KOT
MANJŠINSKI JEZIK

Učna enota za učence in dijake 11-15 let

SLASTNA PICA (ALI PIZZA?)

1. enota

Tema: hrana, pica

Slovnica: spol samostalnika - razlike med slovenščino in italijanščino

Avtorji:

Vesna Jagodic

Franci Vaupotič

Uredili:

Matejka Grgič

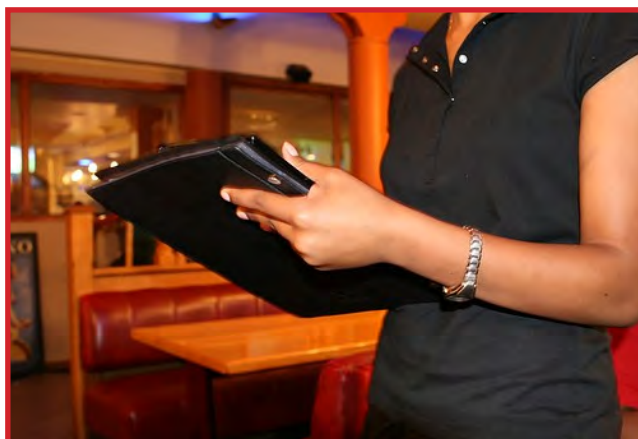
Polona Liberšar

1 V PICERIJU

1.1 Predstavljaš si, da si v piceriji s svojim najboljšim prijateljem/prijateljico.

Kako bi natakarju naročila jed?

1.2 Prijatelj Alenka in Tadej se sprehajata po Kopru, za kosilo pa se odločita, da se ustavita v piceriji v centru mesta. Preberite, kaj sta naročila.

Natakar: Pozdravljena, kaj bosta? Vama prinesem meni?

Tadej: Jaz bi najprej naročil pijačo, sem žejen. En džus, prosim.

Alenka: Jaz bi kokto z limono.

Natakar: Dobro. Že vesta, kaj bi jedla?

Alenka: Pico bi, vendar bi si jo razdelila na pol. Lahko naročiva vsak svoj okus?

Natakar: Seveda.

Alenka: Jaz bi ... pico s tuno brez čebule.

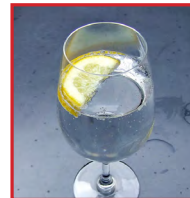
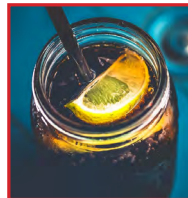
Tadej: Jaz pa bom kmečko, brez šunke in z dodatkom ogrske salame.

Natakar: Dobro. Pijačo prinesem takoj, pica bo čez približno 15 minut.

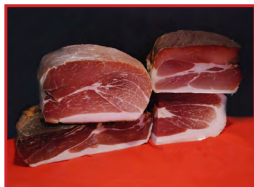
Alenka: Hvala.

1.2.1 Odgovori na vprašanja.

1. Kaj bosta pila Alenka in Tadej? Obkroži sličici!

2. Česa noče Tadej na pici?

3. Kateri dodatek želi imeti Tadej na pici?

1.3 V dialogu so tri besede, ki so sicer v slovenščini in italijanščini podobne, a imajo različen slovnični spol. Katere so?

POZOR! SPOL SAMOSTALNIKA!	italijansko	M ali Ž?	slovensko	M, Ž ali Sr?
	IL LIMONE	spol = ____	LIMON_	spol = ____
	IL SALAME	spol = ____	SALAM_	spol = ____
	IL TONNO	spol = ____	TUN_	spol = ____
	IL GARAGE	spol = ____	_____	spol = ____
	IL BATTERE	spol = ____	_____	spol = ____
	LA VITAMINA	spol = ____	_____	spol = ____
	IL CARCIOFO	spol = ____	_____	spol = ____

1.4 Tadej in Alenka sta jedla in jedla, vsega pa le nista pojedla. Na koncu Tadej pokliče natakarja.

Tadej: Oprostite, nama lahko prinesete malo alu folije?

Alenka: Pa še račun, prosim.

Natakar: Seveda. Gotovina, kartica?

Alenka: Gotovina, kartice še nimava.

Natakar: V redu, takoj bo!

1.4.1 Odgovori na vprašnji.

1. Kaj naj natakar prinese Alenki in Tadeju?

2. Kako bosta Alenka in Tadej plačala pico?

POZOR!

LAŽNI PRIJATELJI!!!

BANKOMAT (slo)

Avtomat, s pomočjo katerega sami dvigujemo gotovino z bančnega računa

=> ITA: _____

BANCOMAT (ita)

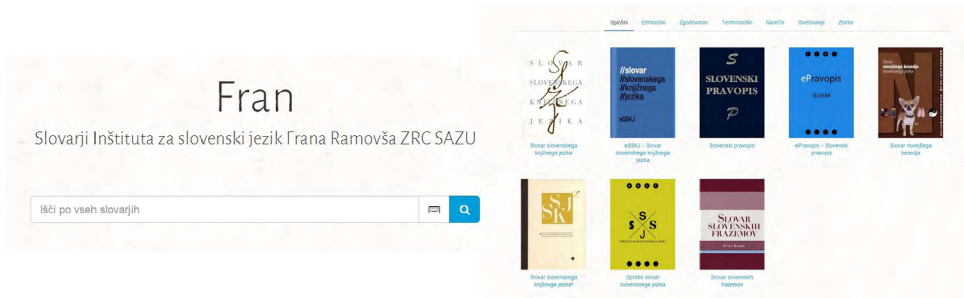
a. Circuito bancario con terminali per prelievo di contanti

=> SLO: _____

b. La tessera magnetica per accedere a tale servizio

=> SLO: _____

1.5 Na portalu www.fran.si pošči stalne besedne zveze, v katerih se uporablja beseda kartica. Izpiši besedne zveze, za katere misliš, da jih boš v prihodnosti potreboval/potrebovala.

1.5.1 Ali poznaš sopomenko za besedo kartica?

Pomagaj si tako, da v korpusu gigafida (www.gigafida.net) poiščeš besedno zvezo poslati kartico?

1.6.1 Oglej si spodnje besede oz. besedne zveze in izpolni tabelo.

Beseda/ besedna zveza	V katerem okolju se beseda/besedna zveza pojavlja?		Ali besedo/besedno zvezo: a. razumeš? b. razumeš, a je ne uporabljaš? c. je ne razumeš in je ne uporabljaš?	Kako bi besedo/besedno zvezo prevedel/-la, da bi bila razumljiva/sprejemljiva tudi v drugem okolju?
	v Trstu	v Ljubljani		
kul				
figo				
ful				
bašta				
d best				
en kažin				

1.6.2 Ali se te besede/besedne zveze pojavljajo v slovenščini? Na katerem območju? Kdo jih uporablja? So primerne za formalno sporočanje (npr. za pogovor s profesorjem, šolski spis ...)?

1.6.3 »Nove« besede – tudi take, ki sicer niso knjižne – pojasnjuje

Slovar novejšega besedja (SNB).

Do SNB-ja dostopaš prek portala www.fran.si.

1.6.4 Obišči SNB in preveri, ali obravnava zgoraj navedene

besede oz. besedne zveze ter kako določa njihov pomen in kje priporoča njihovo rabo.

Beseda/ besedna zveza	Je beseda/besedna zveza obravnavana v SNB?		Kje/kako se beseda/besedna zveza uporablja? Izpiši navodilo SNB:	Kaj beseda/besedna zveza pomeni?
	DA	NE		
kul				
figo				
ful				
bašta				
d best				
en kažin				

2 DIALOG

2.1 Alenka iz Novega mesta in Francesco iz Čedadada gresta v picerijo v Novi Gorici. Napiši dialog med njima. Uporabi besede/besedne zveze: picopek, krušna peč, natakak, pult, dostava na dom, miza, pogrinjek, pribor.

Ciao, Alenka. _____? ✓✓

Zdravo, Francesco! _____

_____ ✓✓

_____ ✓✓

_____ ✓✓

2.2 Poimenuj še nekaj drugih dejavnikov in oseb, ki sodelujejo v procesu priprave in postrežbe pice v piceriji (napišite moško in žensko obliko tam, kjer je treba).

	moška oblika poklica	ženska oblika poklica
Tisti/-a, ki pico peče, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki pomaga pri pripravi pice, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki vam pico postreže, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki pomije posodo, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki lokal pospravi, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki lokal vzdržuje, je	_____	ali _____.
Tisti/-a, ki lokalu dostavi živila, je	_____	ali _____.

2.3 Si v vajah od 1.1 do 2.2 našel/našla nove besede, besedne zveze ali stavke, ki jih sicer ne srečuješ prav pogosto ali jih ne uporabljaš? Katere?

2.3.1 Je katera od teh besed, besednih zvez ali stavkov uporabna v tvojem slovarčku (hiperpovezava)? Prepiši jo in dopolni slovarček!

3 SLASTNI MENIJI

3.1 Lucia je šla s prijatelji v picerijo.

Prelistala je *MENI*, a v njem ni našla želene pice. Tudi sam ga preberi.

MENI PIC

Pica domačega šefa

pelati, šunka, sir, slanina, česen

Vražja

pelati, šunka, sir, feferoni

Benedikt

pelati, šunka, sir, gobe, domača klobasa, čebula

Trije kralji

pelati, šunka, sir, gobe, koruza, kislá smetana

Vegetarijanska

pelati, sir, gobe, olive, koruza, artičoke, paprika

Pizza Klapovüh

pelati, sir, šunka, hrenovka, ketchup

Štirje letni časi

pelati, sir, šunka, gobe, artičoke, salama

Mexicana

pelati, sir, slanina, feferoni, fižol, koruza, nacho sir, tabasco

Lovska

pelati, šunka, sir, slanina, domača klobasa, česnóva omaka, stepeno jajce

Morska

pelati, sir, morski sadeži, česnóva omaka, inčuni, olje

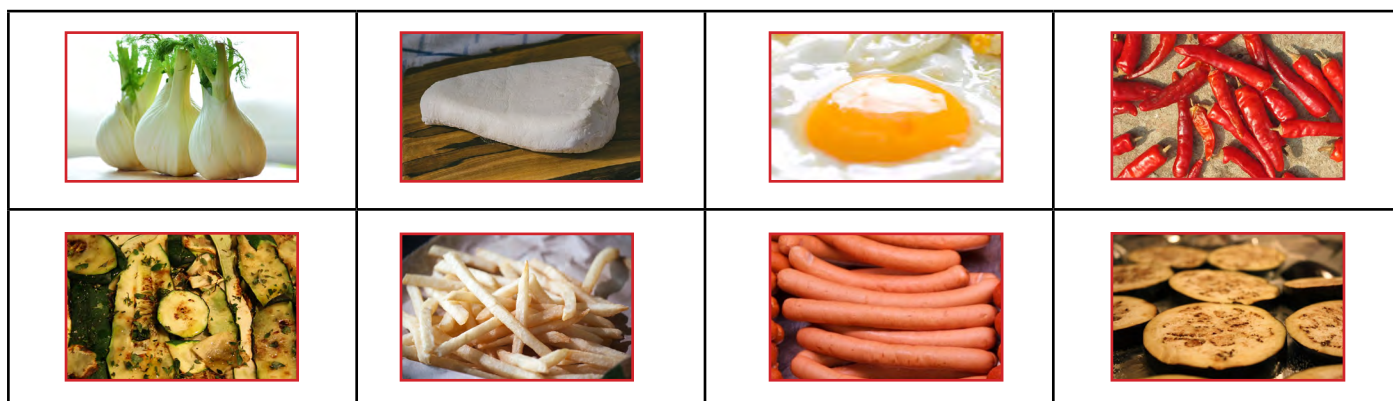

3.2 V parih ali trojkah rešite spodnje naloge.

1. Ali vsi poznate vse naštete sestavine? Če katere sestavine ne poznate, pogledjte na www.fran.si.

2. Lucia se je odločila, da bo natakarja zaprosila za samosvojo pico, ki bo vsebovala te sestavine:

3. Meniju dodajte Luciino pico tako, da boste našteli vse prikazane sestavine.

LUCIINA PICA:

4. Predlagajte sestavine za najboljšo pico in jo poimenujte.

4 VAJE ZA INDIVIDUALNO UTRJEVANJE

4.1 PRIPRAVA PICE

4.2 Odgovori na vprašanja.

1. Si že kdaj poskusil/poskusila pripraviti pico? _____
2. Katere sestavine si uporabila/uporabila? _____
3. Kako je potekal postopek priprave testa? Pomagaj si s spletom!

<https://www.kulinarika.net/recepti/6549/kruh/odlicno-testo-za-pizzo/>

4.3 Kako pripravimo pico v ponvi?

PICA V PONVI

Ko nimamo veliko časa na razpolago, pa bi si vseeno radi privoščili slastno pico, si lahko pomagamo tako, da jo spečemo v ponvi. Ves postopek traja 30 minut (15 minut za pripravo, 15 minut za peko).

Potrebujemo ponev s premerom 24 cm

Za testo:

- 150 gr moke
- 90 ml mlačne vode
- 5 gr instant kvasa
- jedilna žlica oljčnega olja
- žlička soli

Za nadev:

- 100 ml olupljenega paradižnika
- 100 gr mocarele
- bazilika
- oljčno olje
- sol

4.4 Povej, kaj misliš o zapisu spodnjih besed ter odgovori na spodnja vprašanja.

1. - pizza – pica
- mozzarella – mocarela
- margherita – margerita

2. Kateri zapis bi uporabil/uporabila v knjižnem jeziku (glede na pravila Slovenskega pravopisa o zapisovanju prevzetih besed)?

3. Bi se kdaj odločil/odločila tudi za "nepravilni" (neknjižni) zapis? Kdaj in zakaj?

4. Poznaš še kaj takih besed?

4.5 Spodnje slike prikazujejo posamezne korake za pripravo pice. Opremi jih z besedno razlago. Uporabi izraze: moka, kvas, mezga, zmešati, zamesiti, gnesti, vzhajati, valjar, razvaljati, pokrovka, voljno, peči, peč. Glagoli naj bodo v velelni obliki.

4.6 Pripomočki za pripravo pice

4.6.1 Poveži ime predmeta z ustrežno sliko. Nekaj besed je odveč.

čistilna ščetka
lopata za oglje
mešalec za testo

pekač
papir za peko
termična torba

nož za pico
trikotni loparček za pico

strgalo
pečica
lopar za pico
stroj za oblikovanje pic
mikrovalovna pečica

(Vir: <http://www.pekioprema.si/trgovina/pripomocki-za-picerije>)

5. PONOVI TEV

5.1 Dokončaj spodnje povedi tako, da bodo smiselne

V tej enoti sem se na novo naučil/naučila _____

Všeč mi je bilo, da _____

Ni mi bilo všeč _____, ker _____

5.2 V spodnjo tabelo vpiši besede oz. besedne zveze ter stavke glede na to, ali si jih prej že poznal/poznala, vendar uporabljal/uporabljala malo ali pa so ti bili novi.

Besede oz. besedne zveze in stavki, ki sem jih že slišal/slišala, vendar jih uporabljam redko	Nove besede, besedne zveze in stavki

5.3 Je katera od teh besed oz. besednih zvez ali stavkov uporabna v tvojem slovarčku? Prepiši jo in dopolni slovarček.